

Gemeenteraadsverkiezingen 2022: Kies retail, kies dichtbij!

De winkelgebieden in uw gemeente maken onderdeel uit van een bijzondere, fijnmazige structuur van in totaal 2.500 Nederlandse winkelgebieden. Dat is uniek in Europa. Andere landen kijken er met jaloezie naar en het is een verworvenheid die we moeten koesteren. De retail heeft grote meerwaarde voor de maatschappij. Niet alleen werkt één op de tien mensen in de retail, maar winkeliers staan ook dichtbij de bewoners in uw gemeente. Zij zorgen door hun aanwezigheid en activiteiten voor veilige, vitale en leefbare gemeenschappen.

Een lokale aanpak van de uitdagingen waar de retail voor staat, is meer dan ooit noodzakelijk. Corona had veel impact op winkels en juist op lokaal niveau vraagt dat om aandacht voor wat nodig is, zowel in het verkiezingsprogramma van uw partij als ook als agendapunt bij de coalitie-onderhandelingen die na de verkiezingsuitslag volgen.

Leefbaarheid onder druk

De leefbaarheid in dorpen en steden staat onder druk. Winkels dreigen door corona massaal te verdwijnen en daarmee gaan ook banen verloren, is de lokale economie in gevaar en verliezen dorpen en steden hun kloppende hart.

De retail is tegelijkertijd al jaren sterk in verandering door onder meer de forse groei van online winkelen, het verschuiven van consumentenuitgaven, vergrijzing en bewuster consumeren. Dat leidde afgelopen jaren tot het verdwijnen van landelijk bekende ketens, de opkomst van webwinkels, de groeiende populariteit van tweedehands en tot ontwikkelingen als van 'kopen' naar 'leasen'. Ondernemers hebben te maken met deze nieuwe werkelijkheid en moeten meer dan ooit inspelen op de veranderende wensen van consumenten.

Stroomversnelling in ontwikkelingen

De coronacrisis zorgt hierbij voor een stroomversnelling in ontwikkelingen en dat vergroot de urgentie voor meer aandacht voor de retail. De ontwikkelingen die waren voorzien tussen 2020 en 2030 voltrekken zich in een veel korter tijdsbestek. Dit gegeven, gecombineerd met het al bestaande overaanbod aan winkels, vraagt om aandacht van iedere lokale politieke partij. Zonder aandacht en een actiegerichte aanpak zal de leegstand verder toenemen en dreigt het aanbod van retail, horeca, cultuur en evenementen te verschromelen. Aantasting van de vitaliteit en leefbaarheid plus verlies van werkgelegenheid zijn dan het gevolg. Ook verpaupering ligt dan op de loer.

De gemeenteraadsverkiezingen in het voorjaar van 2022 worden bepalend voor de toekomst na corona en juist daarom benaderen wij u. Winkels zijn cruciaal voor uw bewoners en ook voor bezoekers. Maar een compleet winkelaanbod en een vitaal, levendig centrum met logische looproutes is geen vanzelfsprekendheid. Dat vraagt om aandacht, onder meer in de verkiezingsprogramma's die met oog op de gemeenteraadsverkiezingen worden ontwikkeld. Met dit document willen wij een constructieve bijdrage leveren aan het opstellen van het verkiezingsprogramma van uw politieke partij.

Indien gewenst, sluit de retail graag een keer aan bij een (online) vergadering van uw fractie om de ontwikkelingen in de retail te schetsen. We delen dan zowel succesvolle voorbeelden van lokale initiatieven die bijdragen aan leefbaarheid en vitaliteit in dorpen en steden als ook een aantal (beleids)instrumenten die behulpzaam kunnen zijn bij de transitie van de retail. Via David Lansen (dlansen@inretail.nl) kan dit geregeld worden.

Jan Meerman

Algemeen directeur INretail

Bekijk hier een aantal
inspirerende voorbeelden

Suggesties verkiezingsprogramma

Er staat grote druk op de leefbaarheid van wijkwinkelcentra, dorpskernen, binnensteden en perifere plekken, zoals woonboulevards. Tegelijk zijn er juist nu ook veel kansen om versneld te transformeren en aantrekkelijke gebieden die niet alléén leunen op winkels en juist veelzijdigheid bieden mogelijk te maken. Ondernemerschap in brede zin dient daarbij ook gefaciliteerd en gestimuleerd te worden. Wij doen u onderstaande suggesties om mee te nemen in uw verkiezingsprogramma.

1. De financiën van veel gemeenten staan onder druk. De gevolgen van de coronacrisis versterken dit. Ook ondernemers ondervinden in hun eigen bedrijf en privésituatie de druk van een tekort aan middelen. Ondernemers in de retail hebben een grote belastingschuld opgebouwd die zij de komende vijf jaren moeten aflossen. Dit betekent dat een groot deel van de winst naar afbetaling gaat. Een korting op lokale lasten zal retailers lucht geven om te kunnen investeren in de eigen toekomst en daarmee in die van het winkelgebied. Houd bovendien de lokale lasten laag en laat ze nooit sterker stijgen dan het inflatiepercentage. Dit geldt ook voor de parkeertarieven en kosten van vergunningen.
2. Ondernemers in de retail werken elke dag hard aan de toekomst. Zij steken tijd en energie in hun zaak én in hun winkelgebied, zodat bezoekers gastvrij verwelkomd worden. Daarmee leveren ondernemers een belangrijke maatschappelijke bijdrage aan een leefbare omgeving. Van de gemeente verwachten wij dat zij dit op haar beurt versterkt met actueel en regionaal afgestemd detailhandelsbeleid op basis van veranderingen in de retail. Maak keuzes tussen kansrijke en kansarme winkelgebieden. Ieder winkelgebied heeft zijn eigen plan. Dit beleid vormt de basis voor duidelijke keuzes in de gemeentelijke omgevingsvisie en omgevingsplannen. Kies daarbij nadrukkelijk voor concentratie van winkels.
3. Beschikbare ruimte is schaars en de behoefte aan mogelijkheden voor wonen is groot. Zicht op nieuwe functies van kansarme winkelgebieden bieden hier versneld kansen. Zorg bij ieder kansarm winkelgebied voor een transformatieplan.
4. In tegenstelling tot een woonwijk (één functie), kent een binnenstad méérdere functies. De binnenstad is complex. Stel een wethouder centrum/binnenstad aan voor overkoepelende verantwoordelijkheid en regie op de verschillende functies die in de binnenstad samen komen.
5. Stel een lokale samenwerkingsagenda op om (retail) uitdagingen aan te pakken. Organiseer, stimuleer en faciliteer als gemeente samenwerking tussen ondernemers en vastgoedpartijen en vorm zo gezamenlijk de bestuurlijke 'gouden driehoek'. Bepaal samen de concrete actiepunten en wie welke actie uitvoert. Dit geldt voor elk winkelgebied. Zijn in uw gemeente meerdere winkelgebieden, zorg dan ook voor overkoepelende samenwerking tussen deze gebieden met een overleg, waarbij niet het gebied maar de lokale economie centraal staat.
6. Stimuleer dat gezamenlijk geïnvesteerd wordt. Jaag bijvoorbeeld de komst van een Bedrijven Investeringszone (BIZ) aan (ondernemersgeld). Verdubbel dat budget vanuit de gemeente (publiek geld).
7. Gemeenten moeten lokale ondernemers stimuleren mee te gaan met de verdere digitalisering. Dat kan bijvoorbeeld door middel van vouchers waarmee ondernemers ondersteuning krijgen.
8. Een winkelgebied moet uitnodigen tot een bezoek. Schone straten, groen en goede online bereikbaarheid alsook bereikbaarheid met auto, fiets en openbaar vervoer zijn onmisbaar. Binnensteden dreigen steeds verder op slot te gaan door middel van zero emissie zones, autoluwe zones, strenge venstertijden en door minder en duurdere parkeerplekken. Slim, veilig en schoon gaat volgens INretail hand in hand met toegang tot de binnenstad voor bevoorrading, pakketbezorging en winkelbezoek. Stimuleer en ondersteun als overheid lokaal kopen, slimme distributie en hubs voor bevoorrading met elektrisch vervoer.
9. Maak de verduurzaming van uw gemeente voorspelbaar en betaalbaar voor ondernemers. Zo kunnen zij inspelen op veranderingen en de beste keuzes maken voor hun investeringen. Zo zal een ondernemer in de retail niet én zijn pand kunnen verduurzamen en zijn bestelbusje. Door duidelijke plannen en prioriteiten van de gemeente, worden ondernemers geholpen.
10. De retail is de grootste werkgever en biedt aan veel mensen hun eerste baan en de mogelijkheid om lokaal een stage te lopen. Door goed samen te werken tussen ondernemers en gemeente, zorgen we ervoor dat werkzoekenden aan de slag kunnen en de retail vacatures kan vullen.